

Osmi povzetek (Gallup, Gallup, Rogers, Gradiva 1)

G. P.

Novinarstvo, 3. letnik, redni študij

Ljubljana, 13. maj 2013

George Gallup: Merjenje javnega mnenja

Gallup v svojem članku povzema Jamesa Bryca, ki je govoril o javnomnenjskih poizvedbah. Brycova ideja je bila, da bo vrhunec demokracije dosežen, ko bomo lahko v vsakem trenutku vedeli, kakšno je mnenje večine. V njegovem času seveda še ni bilo zadovoljive tehnologije, da bi se takšne stvari izvajale. Bryce pride tudi na idejo, da ob morebitnem vrhuncu demokracije sploh ne bi več potrebovali volitev, saj bi se volja izrazila neposredno, brez prehajanja prek predstavnikov.

George Gallup: Javnomenjske poizvedbe in politični proces – preteklost, sedanost in prihodnost

Kot zagovornik javnomnenjskih poizvedb Gallup najprej predstavi, kako, kdaj in zakaj so se javnomnenjske poizvedbe sploh pričele izvajati (volitve). Pove, da jih v sedanosti uporablja marsikatera oblast in predstavi njihovo sorazmerno točnost. Zapiše tudi kritiko na račun tistih, ki mečejo vse poizvedbe v isti koš in zavrže mit o vlakovnem učinku. Pomembno je vzorčenje! Javnomenjske poizvedbe sicer vplivajo na izid volitev, zato jih je dobro upoštevati. Javnomenjske poizvedbe preprečujejo preveliko moč skupin pritiska in njihovega zavajanja, hkrati pa pripomorejo k pristnejši demokraciji in boljši odzivnosti oblasti.

Lindsay Rogers: Poizvedovalci: Javno mnenje, politika in demokratično vodenje

Lindsay Rogers je nasprotnik javnomnenjskih poizvedb. Ideje Georga Gallupa je označil za napačne. Celo matematično, na pojmu merjenja, ovrže Gallupove trditve. Pravi, da so vedno prisotna čustva, ki pa se lahko spremenijo vsak hip. Poizvedbe po njegovem mnenju onemogočajo razpravljanje in doseganje kompromisov, ki sta ključna dejavnika za vsako demokracijo (soočanje mnenj), saj se anketiranci med seboj ne poznajo in ne vedo druga za drugega.

Gradiva 1: Slavko Splichal: Public opinion and opinion polling

Splichal v svojem angleškem članku najprej oriše nekaj ključnih posameznih idej javnega mnenja in njihovo zgodovinsko ozadje, preko njih napelje misel na javnomnenjske poizvedbe (v nadaljevanju JP). Posebno pri JP je to, da tisti avtorji, ki zagovarjajo izjemen pomen JP, le-tega poskušajo

izjemno izpostaviti. Edino le JP je pravo javno mnenje, izključno to in nič drugega. Vse poprejšnje konceptualizacije pa izključujejo. Specifika JP je ta, da reducirajo fenomen na empirično obravnavo in zavračajo vse teoretske pristope. Mnenjske poizvedbe akterja, ki ustvarja javno mnenje, tako rekoč nimajo. Premišljevanje o tem, kdo je subjekt v JP, je irelevantno. Manj strogi kritiki JP pravijo, da gre za arbitrarno določeno populacijo. To pomeni, da izbira posameznika v vzorec nima nič opraviti z dejanskimi mnenjskimi procesi v družbi. Zagovorniki JP izenačujejo javnost z večino populacije. Javnost razumejo kot tisti del respondentov, ki izražajo večinsko mnenje, ki pa je reprezentativno za celotno populacijo. Ta večina populacije pa je kljub vsemu fiktivni subjekt (izguba generičnega subjekta, ne ukvarjamo se več s tem kdo je javnost ali kdo jo tvori, javnost kot socialna kategorija ne obstaja več).